

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

COMISIA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT
București, 09 martie 2021
Nr.4C-11/309

Conform cu originalul

PROIECT DE OPINIE
asupra Comunicării Comisiei – Carte verde privind îmbătrânirea populației
– Promovarea solidarității și a responsabilității între generații
COM (2021) 50

1. *Numele și numărul documentului:*

În conformitate cu art. 171 alin. (1) din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, în temeiul Tratatului privind Uniunea Europeană (TUE), a Protocolului nr. 1 și Protocolului nr. 2, anexate TUE și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Comisia pentru învățământ a fost sesizată cu Comunicare a Comisiei - Carte verde privind îmbătrânirea populației - Promovarea solidarității și a responsabilității între generații

2. *Data sesizării:* 12.02.2021
3. *Data scadentă pentru exprimarea opiniei:* 09.03.2021
4. *Dezbateri în data:* 09.03.2021
5. *Tip document:* nelegislativ

6. *Textul proiectului de opinie*

Referitor la **conținutul Comunicării**, membrii Comisiei au subliniat următoarele:

- actuala pandemie rămâne în continuare o provocare și pe măsură ce luptăm pentru a proteja vieți și pentru a asigura mijloace de subsistență, nu trebuie să pierdem din vedere o evoluție remarcabilă: un număr fără precedent de europeni sunt foarte longevivi. În ultimele cinci decenii, speranța de viață la naștere a crescut cu aproximativ 10 ani, Europa nefiind singurul continent cu o populație în curs de îmbătrânire, însă aici acest proces este cel mai avansat. Această tendință are un impact semnificativ asupra vieții de zi cu zi a oamenilor și asupra societății, cu implicații pentru creșterea economică, sustenabilitatea fiscală, asistența medicală și îngrijirea pe termen lung, bunăstare și coeziunea socială.

- statele membre abordează impactul îmbătrânirii prin îmbunătățirea sistemelor de educație și de dobândire a competențelor, prin încurajarea unei vieți profesionale mai lungi și mai cuprinzătoare și prin promovarea reformelor sistemelor de protecție socială și de pensii. Pilonul european al drepturilor sociale stabilește o serie de principii care se referă direct sau indirect la domeniile afectate de îmbătrânire, precum veniturile și pensiile pentru limită de vârstă, echilibrul dintre viața profesională și cea privată și educația, formarea și învățarea pe tot parcursul vieții.

- Cartea verde adoptă o abordare bazată pe ciclul de viață, ce reflectă impactul universal al îmbătrânirii și se concentrează pe toate aspectele: de la învățarea pe tot parcursul vieții și stiluri de viață sănătoase până la modul de finanțare a unor pensii adecvate sau necesitatea unei productivități sporite și a unei forțe de muncă suficient de mari pentru a susține asistența medicală și îngrijirea pe termen lung pentru persoanele în vârstă. Această abordare ia în considerare faptul că etapele tradiționale ale educației și formării, ale muncii și ale pensionării devin mai puțin rigide și mai flexibile.

- anii cuprinși între copilăria timpurie și vârsta adultă tânără ne afectează pentru tot restul vieții, toate experiențele, tot ceea ce se învață, toate obiceiurile fiind factori care ne modelează perspectivele de viitor, sănătatea și bunăstarea. Primii ani de viață sunt esențiali pentru dezvoltarea competențelor cognitive și sociale. Studiile arată că accesul la servicii de înaltă calitate de educație și îngrijire a copiilor preșcolari are un efect de durată asupra rezultatelor școlare și a performanțelor ulterioare. Părăsirea timpurie a școlii de către mulți tineri duce la probleme majore în ceea ce privește competențele de bază, cum ar fi cititul, știința și matematica. Este alarmant faptul că unul din cinci tineri din Europa nu dispune de competențe digitale de bază.

- există două concepte de politică prin care se poate asigura prosperitatea unei societăți în curs de îmbătrânire: îmbătrânirea activă în condiții bune de sănătate și învățarea pe tot parcursul vieții, care se consolidează reciproc.

- investițiile continue în învățare au numeroase efecte pozitive: dobândirea și actualizarea competențelor ajută populația să își păstreze șansele de angajare, să realizeze cu succes tranziția de la un loc de muncă la altul și să avanseze profesional, menținând-o în câmpul muncii și contribuind la satisfacția profesională. Într-o lume în rapidă transformare, învățarea pe tot parcursul vieții este o necesitate, deoarece carierele și oportunitățile educaționale se schimbă într-un ritm alert. Educația și formarea adulților contribuie la îmbunătățirea capacității de inserție profesională într-o lume a muncii în schimbare, întrucât evoluția nevoilor în materie de competențe, în special ca urmare a tranziției verzi și a celei digitale, creează potențial pentru noi locuri de muncă.

- toate acestea se află în centrul punerii în aplicare a Agendei pentru competențe în Europa, adoptată recent de Comisie, iar odată cu crearea unui Spațiu european al educației, se depun eforturi pentru a asigura accesul tuturor la o educație de calitate. Accesul la educație și formare de înaltă calitate nu poate fi considerat de la sine înțeles, în special în regiunile slab populate, unde este posibil ca oamenii să trebuiască să călătorească pe distanțe lungi până la instituțiile de învățământ relevante. Combinația dintre rata scăzută a natalității și emigrarea tinerilor poate reduce cererea de școlarizare în zonele rurale și regiunile îndepărtate, devenind dificil să se justifice menținerea în funcțiune a unei școli.

- trecerea la învățarea la distanță a oferit câteva lecții de utilizare a tehnologiei digitale în educație și formare, dar a evidențiat însă și mai mult inegalitățile cu care se confruntă comunitățile rurale. Noile abordări pot combina predarea în clasă cu învățarea digitală de înaltă calitate pentru a îmbunătăți accesul la educație și formare, atât în zonele urbane, cât și în cele rurale.

- pentru a compensa scăderea populației în vârstă de muncă, UE și statele sale membre ar trebui să promoveze politici care să atragă un număr mai mare de persoane pe piața forței de muncă, să permită prelungirea vieții profesionale și să îmbunătățească productivitatea. Deoarece pensiile reprezintă principala sursă de venit pentru majoritatea pensionarilor, pentru a se asigura că acestea rămân adecvate în raport cu creșterea speranței de viață, pe viitor, populația va trebui să muncească o perioadă mai îndelungată.

- activitățile de voluntariat pot promova solidaritatea și cooperarea între generații, creând valoare și aducând beneficii atât tinerilor, cât și celor în vârstă în ceea ce privește cunoștințele, experiența și stima de sine, putând promova și învățarea intergenerațională și asigurarea transferului de cunoștințe. Învățarea intergenerațională, inclusiv mentoratul sau schimbul de experiență, permite tinerilor și persoanelor în vârstă să facă schimb de cunoștințe și competențe.

- unul dintre aspectele importante ale dezbaterii privind modul în care trebuie să se gestioneze problema îmbătrânirii este echitatea între generații, fără a impune o povară excesivă asupra populației în vârstă de muncă în scădere. Perspectiva unei speranțe de viață mai mari decât cea a generației bunicilor lor influențează multe dintre alegerile pe care le fac tinerii, inclusiv în ceea ce privește educația, viața profesională sau întreruperile de carieră.

- există modalități de prevenire sau de limitare a consecințelor negative ale îmbătrânirii asupra societății noastre, printre care: promovarea îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, îmbunătățirea performanței pieței forței de muncă, modernizarea protecției sociale și promovarea migrației legale și a integrării ca parte a unui mix de politici, precum și depunerea de eforturi pentru creșterea productivității și a eficienței la toate nivelurile.

În urma analizei și dezbaterilor aspectelor prezentate în cadrul discuțiilor, membrii Comisiei pentru învățământ au hotărât, cu unanimitatea voturilor celor prezenți, întocmirea prezentului Proiect de opinie, favorabil *Comunicării*.

PREȘEDINTE
Natalia-Elena INTOTERO

SECRETAR
Laurențiu-Cristinel ȚEPELUȘ

Șef birou Ioana Florina Mînză